

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valentina Strechii,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Strechii
împotriva Întreprinderii de Stat „Gările și Stațiile Auto” cu privire la anularea
ordinului de suspendare, ordinului de concediere, compensarea prejudiciului material
și moral,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto”, casată
hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru și a fost
pronunțată o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 19 ianuarie 2017 Valentina Strechii a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎS „Gările și Stațiile Auto” cu privire la anularea ordinului de suspendare,
ordinului de concediere, compensarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că începând cu luna septembrie 2016, a fost
supusă tratamentului discriminatoriu din partea conducerii angajatorului și la
solicitarea acestuia a plecat în concediu anual de odihnă la data de 19 septembrie
2016. La sfârșitul lunii decembrie 2016 s-a întors la serviciu, unde administratorul
întreprinderii i-a solicitat să scrie cerere de demisie din funcția deținută.

A menționat că la data de 03 ianuarie 2017 după evenimentele expuse a fost
chemată de către Șeful Serviciului juridic al întreprinderii, fiindu-i adus la cunoștință
ordinul nr.458 p/a din 30 decembrie 2016 cu privire la instituirea comisiei privind
demararea anchetei de serviciu și ordinul nr. 02 p/a din 03 ianuarie 2017 cu privire la
suspendarea contractului individual de muncă, din motivul începerii unei anchete de
serviciu.

Reclamanta a indicat că ordinul nr.458 p/a din 30 decembrie 2016 cu privire la
instituirea comisiei privind demararea anchetei de serviciu din punct de vedere a
considerentelor de emitere, invocă raportul lui Ghenadie Vlas, Șef serviciul juridic al
întreprinderii, document care nu i-a fost adus la cunoștință, și Actul Inspecției
financiare tematice din 19 august 2016, efectuată la ÎS „Gările și Stațiile Auto”, pe
perioada de activitate 01 ianuarie 2010 – 31 iunie 2016 de către Inspecția Financiară
din subordinea Ministerului Finanțelor.

A considerat că dacă angajatorul a reținut o abatere disciplinară urma să demareze ancheta de serviciu cu începere de la data când a luat cunoștință cu Actul inspecției financiare tematică, adică începând cu 19 august 2016 - 19 septembrie 2016, iar faptul respectiv nu se atestă din partea angajatorului.

Valentina Strechii relatează că o eventuală suspendare a contractului individual de muncă a salariatului poate fi operată numai în cazul când acesta este anchetat pentru o abatere disciplinară care i se impută și maximum pe durata de serviciu.

A menționat că ordinul nr.02 p/a din 03 ianuarie 2017 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă nu justifică care sunt împrejurările obiective și imperios necesare pentru suspendarea raportului de muncă cu reclamanta, care este scopul legitim urmărit de angajator, oportunitatea și raportul de proporționalitate, mai ales că pârâtul a avut la dispoziție 134 zile pentru a studia Actul inspecției financiare.

Reclamanta a susținut că prin acțiunile ilegale ale angajatorului i-au fost produse daune morale.

A solicitat constatarea încălcării dreptului la muncă a Valentinei Strechii, șef Direcția economico financiară, contabil-șef al ÎS „Gările și Stațiile Auto” manifestat prin privarea ilegală de muncă; anularea ordinului nr. 458 p/a din 30 decembrie 2016 cu privire la instituirea comisiei privind demararea anchetei de serviciu, emis de către ÎS „Gările și Stațiile Auto”; anularea ordinului nr.02 p/a din 03 ianuarie 2017 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă; obligarea ÎS „Gările și Stațiile Auto” de a nu crea impedimente în realizarea dreptului la muncă în privința sa; încasarea de la ÎS „Gările și Stațiile Auto” salariul mediu lunar pentru absența forțată de la muncă, cu începere de la 03 ianuarie 2017, a prejudiciului moral în mărime de 51000 de lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 20000 de lei.

La 14 aprilie 2017, Valentina Strechii a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Gările și Stațiile Auto” cu privire la anularea ordinului de concediere, compensarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a menționat că la 01 iulie 2006 a încheiat cu ÎS „Gările și Stațiile Auto” un contract individual de muncă, conform căruia a fost angajată în funcția de contabil-șef adjunct, iar ulterior, prin acord suplimentar din 19 septembrie 2013, a fost promovată în funcția șef direcție, contabil-șef, direcția economică-financiară.

A specificat că pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2010 – 31 iunie 2016 a fost efectuat un control de către Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, la ÎS „Gările și Stațiile Auto”, în urma căreia au fost constatate unele încălcări ce au servit ulterior pretext de a o elibera din funcție.

A considerat că sancțiunea disciplinară a fost aplicată peste cinci luni de zile de la inspecție a întreprinderii, însă comisia de anchetă s-a demarat abia în luna ianuarie, respectiv se deduce și din acest fapt caracterul tendențios și hărțuitor al angajatorului pentru faptul că nu a dorit să plece de bună voie din funcția deținută, dar și faptul că, această sancțiune absolut neîntemeiată și ilegală a fost aplicată peste termenul legal de 30 zile.

Valentina Strechii a solicitat anularea ordinului ÎS „Gările și Stațiile Auto” nr. 19-p din 30 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare; restabilirea în funcția de Sef Direcția economico-financiară, contabil-șef al ÎS „Gările și Stațiile Auto”; obligarea ÎS „Gările și Stațiile Auto” de a calcula și achita în folosul reclamantei salariul mediu pentru absența forțată de la muncă cu începere de la 31

ianuarie 2017; încasarea prejudiciului moral în sumă de 60000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată din data 10 iulie 2017 ambele cauze civile au fost conexate.

Pe parcursul examinării cauzei, la 21 martie 2018, Valentina Strechii a depus cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat anularea ordinului ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” nr.02 p/a din 03 ianuarie 2017 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă; anulare ordinului ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” nr. 19-p din 30 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare; în locul restabilirii Velentinei Strechii în funcția de Șef Direcția economico-financiară, contabil-șef al ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” de a încasa de la pârât în beneficiul reclamantei o compensație în mărime de cinci salarii medii, în cuantum de 68 515 lei; de a obliga ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” de a achita în folosul Valentinei Strechii salariul mediu pentru absența forțată de la muncă, cu începere de la 03 ianuarie 2017 până la data de 21 martie 2018 în mărime de 201431 de lei; de a încasa de la ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” în beneficiul reclamantei a prejudiciului moral în sumă de 60000 de lei.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Cetrul s-a admis parțial acțiunea; s-a anulat ordinul emis de ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” nr. 02 p/a din 03 ianuarie 2017 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă în privința Valentinei Strechii, Șef Direcția economico-financiară, contabil-șef al ÎS „Gărilor și Stațiile Auto”; s-a anulat ordinul emis de ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” nr.19-p din 30 ianuarie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Valentinei Strechii, Șef Direcția economico-financiară, contabil-șef al ÎS „Gărilor și Stațiile Auto”, sancțiune disciplinară-concedierea; s-a încasat de la ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” în beneficiul Valentinei Strechii în temeiul art.90 alin. (4) Codul Muncii, în locul restabilirii la muncă în funcția de Șef Direcția economico-financiară, contabil-șef ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” - compensație în mărime de trei salarii medii lunare; s-a încasat de la ÎS „Gărilor și Stațiile Auto” în beneficiul Valentinei Strechii salariul mediu pentru absența forțată de la muncă pe perioada 03 ianuarie 2017-26 aprilie 2018; În rest acțiunea s-a respins.

La 21 mai 2018 ÎS „Gărilor și Stațiile Aiuto” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Valentina Strechii să fie respinsă integral.

Prin decizia din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de ÎS „Gărilor și Stațiile Auto”, casată hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Strechii a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a concluzionat că nu sunt indicate împrejurările obiective și imperios necesare pentru suspendarea raportului de muncă, care este scopul legitim, oportunitate și raportul de proporționalitate.

Or, suspendarea contractului individual de muncă s-a dispus în temeiul art.78 alin.(2) lit.a) din Codul muncii, pe perioada anchetei de serviciu care a fost pornită la 30 decembrie 2016, ce avea drept scop examinarea circumstanțelor descrise în Actul inspectării financiare tematice, iar din motivul că în Actul inspectării financiare a fost vizată contabilul - șef, Velentina Strechii, oportunitatea suspendării raportului de muncă aparține angajatorului ÎS „Gărilor și Stațiile Auto”.

Astfel, Colegiul a menționat că reclamanta-intimată Velentina Strechii, șef Direcția economico-financiară, contabil-șef a ÎS „Gările și Stațiile Auto”, nu a asigurat controlul și înregistrarea în conturile contabile a tuturor veniturilor din vânzarea prealabilă a biletelor în sumă de 1394033 de lei, cea ce contrar art.18 al Codului fiscal a dus la diminuarea venitului impozabil.

În acest sens, instanța de apel a conchis că Valentina Strechii, șef Direcția economico-financiară, contabil-șef a ÎS „Gările și Stațiile Auto”, în încălcarea art.17, 19, 22, 23 din Legea Contabilității, art. 8, 9, 11, 13.1, 15.2, 15.3 din Regulamentul Contabilității ÎS „Gările și Stațiile Auto”, nu a asigurat corectitudinea, veridicitatea înregistrării și prelucrării a documentelor primare în sistemul electronic de evidență contabilă și corectitudinea evidenței contabile a veniturilor.

Prin urmare, Valentina Strechii a fost sancționată nu pentru divergențe între datele contabile dintre sistemul informațional RUTA și registrul de casă al casierilor, dar pentru nereflectarea în evidența contabilă a veniturilor în mărime de 1394033 de lei din vânzarea prealabilă a biletelor înregistrate în Registrele mașinilor de casă și control.

La 20 martie 2019 Valentina Strechii a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural, iar concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Astfel, a relatat recurenta că pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 31 iunie 2016 a fost efectuat un control de către Inspekția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, la ÎS „Gările și Stațiile Auto”, în urma căruia au fost constatate unele încălcări ce au servit ulterior pretext de a elibera recurenta din funcție, necătând la faptul că din Actul inspectării financiare din 19 august 2016 în mod cert rezultă lipsa de vinovăție a recurentei în faptele de delapidare a averii ÎS „Gările și Stațiile Auto”.

Respectiv, în urma contrapunerii operațiunilor economice pe conturile contabile nu s-au depistat divergențe dintre rapoartele actuale și sistemul informațional de evidență contabilă „Universal Accounting”, care se utilizează din momentul începerii activității întreprinderii.

În programul de evidență contabilă „Universal Accounting”, documentele primare sunt întocmite de către contabilii și economiștii entității, responsabilitatea pentru aceste documente revine persoanelor care le-au întocmit, precum și celor care le-au înregistrat în contabilitate.

În baza documentelor primare (factura, factura fiscală, documentul electronic întocmit de fiecare utilizator) în programa de evidență contabilă „Universal Accounting”, contabilul șef verifică corectitudinea înregistrării acestora în conturile contabilității analitice și a rapoartelor fiscale, statistice și a situațiilor financiare, unde, prin Actul inspectării financiare din 19 august 2016 s-a adevărit corectitudinea reflectării la conturile corespunzătoare.

Prin urmare consideră recurenta că nu au fost depistate încălcări și diminuări a veniturilor, cu atât mai mult, constată că nu există o încălcare a disciplinei muncii, până la, cât și după promovarea în funcție a recurentei.

Totodată, conform pct.1.5 din Ordinul cu privire la politica contabilă a ÎS „Gările și Stațiile Auto” din 16 decembrie 2013, evidența contabilă se înfăptuiește cu

utilizarea tehnicii computerizate și a programei contabilității „Universal Accounting”, dar nu în baza altor programe informatice care nu au fost transmise în gestiunea Valentinei Strechii.

A mai specificat recurenta că instanța de apel nu a reținut nici un argument a recurenteii cu privire la faptul că a fost supusă presiunilor ilegale, tratamentului discriminatoriu și înjositor din partea conducerii angajatorului, care urmărea un scop sigur-eliberarea din funcția deținută.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 decembrie 2018.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la data de 21 ianuarie 2019, fiind recepționată de către Valentina Strechii la data de 28 ianuarie 2019, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.32, vol.III).

Astfel, recursul declarat la data de 20 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valentina Strechii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Valentina Strechii nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Valentina Strechii ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valentina Strechii împotriva deciziei din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat